



# הארת השבת

## אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע



### פרשת קורח תשפ"ב

(שלה בחו"ל)

גיליון 117

### א לעבטיגער שבת

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

## פוח הבחירה

### פניני פרשה

השבוע אנו קוראים בפרשה; שלאחר מחלקת קורח נצטוו י"ב הנשיאים להביא את "מטותם", ולכתוב שמם עליהם. ועם אהרן על מטה שבט לוי. ובהמשך קרה הנס: "ויבא משה אל אהל העדות והנה פרח מטה אהרן לבית לוי ויוצא פרח ויצץ ציץ ויגמול שקדים בליקוטי הלכות" (שילוח הקן ד טו) כותב על כך: "מטה" רומז על ה"בחירה" של האדם, שיכול להטות את עצמו מצד לצד. וזהו הכתוב על "מטה משה", שנתהפך ממטה-לנחש, ומנחש-למטה, (כמובא בתיקוני זוהר). ולכך כתוב אצל משה "ומטה האלוקים בידיי" - "בידיי" דייקא, כי למשה היה לו הבחירה בידו- לבחור בטוב, וכמובא: שהצדיקים ליבם ברשותם. וכן אהרן זכה לזה, כי משה ואהרן שניהם שקולים, כמו שאמרו רבותינו. ולכך ציווה ה' להראות אות ומופת נמרז על-ידי המטות דייקא, להורות מעלת אהרן שכבר זכה שהמטה הוא שלו, דהיינו הבחירה הוא בידו, שגם אצלו היה לבו ברשותו, וכמו שכתוב: "לא יאונה לצדיק כל און", ואינו מתיירא עוד מהיצר הרע הגשמי של תאוות עולם הזה כלל.

**מלאך או - גלח**  
היה זה פעם בעידן חדוותא אצל רבינו, כנכנס אצלו בחרן, שהתחפש לגלח (כומר), ועשה כמנהגו, ויצא לאחר מכן התחפש לצדיק, שקוראים "גיטער יוד" (אדמו"ר), ועשה כמנהגו.

ענה רבינו ואמר: "איהרן זעט וואס אַ מענטש קען פון זיך מאכן! האט ערשט איז ער גיווען אַ גלח, האט איז ער שוין אַ גוטער יוד" - "רואים אתם, מה שאדם יכול לעשות מעצמו! זה עתה הוא היה גלח, והנה הוא כבר צדיק". כי יש בחירה בזה העולם, להיעשות ממדרגה שפלה וטמאה, להתהפך למדרגה גבוהה וקדושה.

**משלי מוהר"ג על הבחירה**  
וכשמדברים מכוח הבחירה, יש לנו לדעת יסוד איתן זה, המובא ב"ליקוטי הלכות" (שבועות ב יז): שעיקר הבחירה הוא, מחמת ההסתרה. כי בראשית הדבר, אי אפשר לגלות האמת בשום אופן, וזהו עיקר הבחירה מה שאין ה' יתברך מגלה לאדם האמת מיד.

כמו למשל; התינוק, אם היה יודע עוצם המעלה שרוצים אביו ורבו לזכותו במה שלומדים עמו, בוודאי היה רץ לחיינדר על ידיו ועל רגליו, אך מחמת שלפי דעתו אינו רואה אמתית המעלה, שיזכה על-ידי הלימוד, על-כן הוא בורח מבית הספר. וכך הוא כמשל זה; שאפילו הגדול ביותר, אם היה רואה בעיניו תענוגי עולם הבא, מה שיזכה על-ידי עזיבת העבירה, ובהיפך ע"י עשיית המצווה, בוודאי היו בורחים מן העבירה, ורצים אל המצווה. ואפילו גוף התאוה שבא ע"י ריחוח הדמים היה מתבטל, אם היה רואה בעיניו חלק מאלף מתענוגי ושעשועי עולם הבא, כי גם בעולם הזה רואים בחוש שגם התאוה הגדולה מתבטלת כשרואה תאוה גדולה מה.

וכן למשל; אם היה רואה שיכול להרוויח אלף אדומים, מכ"ש יותר, בוודאי אפילו אם היה אוזח הון רב כזה, מכ"ש אם היה רואה הון עתק, מכך שכן וכל שכן, אם היה זוכה לשמע חלק אחד מאלף ורובה מקול הניגון שיתער לעתיד וכו' וכו'. אך עיקר הבחירה הוא, מחמת שאין רואים האמת בתחילתו, אדרבה, כפי פשיטות קטנות דעת האדם, נדמה לו באמת שזהו תענוג לאכול ולשתות וכו', ועבודת ה' היא יגיעה. וזהו עיקר הניסיון שצריכים יגיעות בשביל עבודת ה', מחמת שאין רואה האמת. ועייז דייקא יזכה לבסוף שיתגלה לו האמת - שאדרבה, זהו עיקר התענוג והתכלית לעבוד את ה'. אבל שיתגלה לו האמת ויהיה עלם ממנו קצת האמת, כדי שיסבול צער ויגיעה ויהיה לו "בחירה" ועייז יקבל השכר טוב, שהוא התגלות האמת, שהוא עיקר קבול השכר, כי לפום צערא אגרא. כוח הבחירה, בידינו כעת ועכשיו, נצלב זאת לטובה!

אך הצדיקים אינם מסתפקים בזה, רק עובדים את השי"ת במסירות נפש נפלא, וזוכים בכל פעם לשברו היצר הרע שלהם, שהוא בדרגה גבוהה, שבא ממלאך קדוש שהוא בחינת דנין. כי גם הצדיקים ששברו היצר הרע הגשמי, גם הם עדין יש להם יצר הרע של מדרגה גבוהה מאוד וצריכים לשברו. ובכוח בחירה דקה ועדינה זו, שמטעים לצד הטוב, הם עולים מדרגה לדרגה, וגדלים וצומחים בכל פעם, ככתוב "צדיק כתמר יורח". וזהו הכתוב: "כי פרח מטה אהרן לבית לוי ויצא פרח ויצץ ציץ", שגם אחר ששבר הבחירה ומטה האלוקים בידו, אף-על-פי-כן הוא פורח וצומח, כי אינו עץ יבש, ואינו עומד על מדרגה אחת, רק הוא צץ ופורח בעבודתו יתברך מדרגה לדרגה.

**רק את המטה אשר ביננו**  
בספר יואסף אמרים - מידות (מהגרי"מ שכתר), מביא על הכוח שהעניק הבורא לעם ישראל - כוח הבחירה ודבר רמיותו ב"מטה": איתא מהר"ק הרבי ר' אלמלך ז"ע (נועם אלימלך בשלח), כד דברי הקב"ה שנאמר - בעת שמינה את משה רבינו לשליח לגאולת ישראל ממצרים, שאז אמר לו השי"ת: "ויאמר אליו ה' מה-זה בידך ויאמר משה", שהשי"ת שאל את משה רבינו 'מה זה בידך' כלומר מה קנית ומה יש לך משלך... כי הרי חז"ל גילו לנו; שמשה היה גדול על למאוד בחכמתו, בגבורתו ובעשירותו. וכאשר אמר לו הקב"ה שאין לו משלו כלום, הסכים עמו מיד; וכי יש לו משהו משלי... אך משה רבינו אמר לפני ה', אמנם אין לי בידי מאומה, כי אם אותך והכל משלך. ומה בכל זאת יש לי משלי, שגם אותו אתה נתת לי - ה"מטה". 'מטה' מלשון 'הטיה', כלומר; כוח הבחירה וההטיה לטוב או לרע, רק דבר זה נתן לנו הבורא, ומבלעדי זאת אין לנו מאומה, כי רק הבחירה נתן לנו השי"ת בחכמתו.

וכך היה בדברי בליקוטי מוהר"ן (ק"י) על כוח הבחירה: "שמעתי" - כותב מוהר"ן: "שאישי אחד שאל אותו: כיצד הוא הבחירה, השיב לו בפשיטות: שהבחירה היא ביד האדם ברשימות, אם רוצה עושה, ואם אינו רוצה אינו עושה. ורשמתי זאת, כי הוא נצרך מאד, כי כמה בני אדם נבוכים בזה מאד, מחמת שהם מורגלים במעשיהם ובדרכיהם מנעוריהם מאד, על כן נדמה להם שאין להם בחירה, חס ושלום, ואינם יכולים לשנות מעשיהם. אבל באמת אינו כן, כי בוודאי

### פניני פרשה

**"ויקח קורח בן יצהר... ואון בן פלת בני ראובן" (ט"ז, א)**  
ב'משלי' (יד א) פירש"י עה"פ: "הכמות נשים בנתה ביתה". 'הכמות נקוד פתח, שאינו שם דבר, אלא החכמות שבנשים בנות את בתיהם, שמתקיימות על ידיהן, כמו אשתו של און בן פלת, כמו שמפורש בפרק חלק'.  
ואפ"ל, דדיקא 'בני ראובן' זכו לכך, מידה כנגד מידה, שבזכות ראובן שהביא דודאים לאמו בשדה נולד לאחמ"כ יששכר שממנו נצא תורה (עיי' רש"י בראשית ל ט"ז). ומכיוון שיזכה את העולם בחכמה - חכמת התורה, זכה שאון בן פלת' שהוא מיוצאי חלציו, ניצל ממחלוקת קורח בזכות חכמת נשים בנתה ביתה, הרומז לשורש החכמה - חכמת התורה, שהשתמשה בה.

ואפשר להוסיף ולדייק על דרך זה ש"ראובן" הוא מלשון ראיה, ראו - בן, ו'ראיה' - ע"ש ה"חכמה" נאמר (רש"י עה"פ ותפקנה עיני שניהם. ליקו"מ ט"ז) וזהו: 'בני ראובן' - ע"ש החכמה, שניצל בזכות חכמת אשתו.

ולמעשה; נוכל ללמוד מכאן, שבמעט חכמה ודעת אפשר להינצל מכל המחלוקות והמריבות כנראה בחוש, וכמובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (ט"ז ו): "לפי גודל הדעת כן נתרבה השלום, כי מחלוקת וכעס ואכזריות הוא מחסרון הדעת, וכל מה שמתרבה הדעת מתרבה הרחמנות והחסד והשלום..."

**"קראוי מועד אנשי שם" (ט"ז ב)**  
ע"פ המובא בליקוטי הלכות (שבועות ב ד): שהפסוק דייק "אנשי שם" שרצה הבעל דבר להגדיל שמם ברבים - בכדי להסתיר ולהעלים שם משה רבינו ע"ה.  
ואפשר להוסיף בדרך זה, בראשיתו של הפסוק: "קראוי מועד" שעיקר נבואתו של משה רבינו היה 'מאהל מועד' שמשם דיבר השי"ת עמו, וכמובא ברש"י פרשת ויקרא', והרי בזה קורח רצה לפגום במחלוקתו, להסתיר שמו של משה.

**"וישמע משה ויפל על פניו" (ט"ז ד)**  
בדברי רש"י: על דרך משל; לבן מלך שסרח כמה פעמים, ונתרשלו ידי האוהב לבקש רחמים מהמלך על בנו, כן משה רבינו לאחר שכשלו בחטא העגל, חטא המתאווננים, חטא המרגלים וקצת חטא קורח - נפל פניו, באמר: עד מתי אטריח על המלך שמה לא יקבל ממני, ולכך; 'ויפול פניו'.

אפשר לדייק בלשון: "ויפול על פניו" היפך "הארת פנים", שאין לך קשה כאותה שעה שנאמר בהם ואסתיר פני מהם" (ב"ר פמ"ב, ג). וכדברי המדרש (תהלים ד): "הארת רבי יוחנן, אמרו ישראל לפני הקב"ה, אנו אין לנו אלא פניך".

וכן הוא בליקוטי מוהר"ן (תורה ב') שעיקר בקשתנו על שיאיר פניו אלינו וזהו: ויפל על פניו - הסתר פנים, היפך הארת פנים.

**"המעט מכם כי הבדיל ה' אלוקי ישראל אתכם מעדת ישראל להקריב אתכם אליו... ויקרב אותך ואת כל אחיך בני לוי" (ט"ז ט)**  
בדברי האור החיים" הקדוש, שבב' פסוקים אלו היו להם ב' טענות, הא' הוא הבדלת שבט לוי מעדת בני ישראל. והב' בפסוק השני; בטענתם על הקרבת בני קהת שהקריבם יותר משאר הלוויים לשאת הקדשים.

ואפשר לדייק זאת בפסוקים: שבפסוק הא' על טענת הבדלת שבט לוי מעדת בני ישראל מרומם בפסוק: 'להקריב אתכם אליו' - "אליו" אותיות "לוי" וא' נגד - אלופו של עולם בטענתם שהם כביכול קרובים יותר לא'לוקותו ית' - משאר השבטים בעבודתם בקודש. ובפסוק הבא לאחריו: 'ויקרב אותך ואת כל אחיך' מרומם שבט קהת - "ואת כל אחיך" (עם האותיות) בגמטריא: "קהת".



# סיפורים מאירים

סיפורי פרשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"ל

"אנשי שם" (במדבר טו ב)

## גדולי עולם בשבחו של רבי אברהם ב"ר נחמן

היה זה איש המורס מעם הרה"ק רבי אברהם ב"ר נחמן מטולשין, מגדולי המשפיעים ומעבירי המסורת בתולדות חסידי ברסלב, שבין עבודותיו הנשבות בקודש, היה נוסע כל שנה מארץ ישראל לאומן לימי "ראש השנה", ובדרכים היה עובר מעיר לעיר, ומוסר שיעורים שגרמו להתעוררות גדולה. בנסיעות אלו היה לעתים נפגש עם גדולי הדור, ולדבר עמם מגדולת רבינו. אחד מהגדולים שהיה עמו בידידות רבה היה הגאון רבי שמואל אריה לייב ז"ק הרב ד"ביאלא" שביפולין, תלמידו של הגאונים רבי יוסף שאול נתנון. ובעל החידושי הר"י. והגאון רבי חיים סאלאוויצקי מברסק היה מבקשו לא פעם להכריע בדיני היתר עגונות. ומעיר ביאלא וסביבותיה היו באים להתברך מפיו. וזאת מלבד שהיה מפורסם בעולם למקובל גדול ובעל רוח הקודש ולמדן, וגאון מפלג שגאוני דורו חרדו מפניו.

והיה זה, כל אימת שהזדמן רבי אברהם לפולין היה הולך לעיר ביאלא לקבל את פניו, לדבר ולשוח עמו יחד בעבודת ה' ומגדולת רבנו. ואף שרבי אברהם היה בדרך כלל מצמצם עצמו בדיבוריו, אך עם הרב דביאלא שהיה בעל מוח ובעל השגה גדולה, היה רבי אברהם משוחח עמו רבות, לפי דרגתו הגבוהה והרמה.

והיה רבי אברהם מתבטא אודותיו: "אין ביאלע איז דא א רב, איז ער א גדול, און האט א גרויסע געפיל אין רעפנינס זאך" - "בביאלא יש רב שהוא גדול, ויש לו הרגשה גדולה בעיני רבנו". מעניין לציין מה שכתוב בספר 'דרכי צדיקים' (לרבי אברהם עילין מח"ס 'אורח אפי"ס ושאר ספרים) וזה לשונו: "אכתוב בם להתברך מפיו. וזאת מלבד שהיה מפורסם בעולם למקובל גדול ובעל רוח אבד"ק ביאלע גדול, שכאשר הובא ספר ליקוטי מהר"ן להרה"ק רבי יצחק מווארקע ז"ל שמח בו שמחה עצומה, והיה אותו היום אצלו כיום טוב מחמת רוב שמחתו על שהשיג ספר זה".

רבי לו יצחק הכיר את חתנו של הרבי מביאלא, בזמן שהותו ביטשקנט, וסיפר לו שחתנו הרבה לשבח ולהוקיר את דרך רבינו, וזאת בזכותו של האי גברא קדישא רבי אברהם ב"ר נחמן. על אף חרדתו של רבי אברהם, כל ימיו בחרדה גדולה מהכבוד והפרסום, היו אי אלו גאוני עולם בארץ ישראל ובחו"ל, שהכירו בגדלותו הרמה, והתבטאו עליו גדולות ונצורות.

ציון, שבעת ביקורו של רבי אברהם אצל הרבי מראדזין, שהתפרסם בגאונו העצומה, דיבר אתו הרבה אודות מצות התכלת בציצית. הרבי מראדזין הראה לו את כל חיבוריו אודות התכלת, ושמדוע קמו עליו מתנגדים רבים. כשרבי אברהם עבר על חיבוריו, נענה ואמר לו: "יש לנו ראיות והוכחות טובות מאלו". אנשי שלומנו פרשו כוונתו, שידע לפי 'מגילת סתרים' (של רבינו) שהיה ברשותו, שעוד לפני ביאת המשיח יתגלה.

עוד ציוין לגבי ענין התכלת, שבשנת תק"י יאה שמועה בעולם בענין ביאת המשיח, ורבינו נענה ואמר: "תרח"ם - תרמ"ח, היא גם כן שנה". ורבי אברהם פירש את הכוונה על גילוי התכלת שהתחיל בשנת תרח"ם. (עם זאת יש לציין שלא כולם בחסידי ברסלב - קיבלו את התכלת, וביניהם הרה"ק מטשערהין, ועוד, שלא קיבלוהו).

ועוד על הערצת גדולי עולם בזמנו לרבי אברהם, היה מספר החסיד הנודע רבי אלחנן ספקטור, את מה שמעו מאחד מאנשי שלומנו בשם רבי משה אליעזר מעיר לובלין, וכך היה מעשה:

בעיר זעליאוו שבפולין, התקרב אחד בשם רבי משה אליעזר לדעת רבינו, בהשפעתו של הרב החסיד רבי בן ציון אפטור. אירע פעם שרבי משה אליעזר התלהב בתפילת 'שמונה עשרה' והארץ בה, וכמה לצים ופוחים שהיו שם לעגו לו וחקק ממנו. כשהבחין בזה הגאון הגדול רבי שמעון מזעליאוו (המכונה רבי שימאלע זעליאוווער), המשגיח הרוחני של הישיבה הגדולה 'ישיבת חכמי לובלין', חשש שרבי יהיה לרבי אליעזר משה חלישות הדעת מכל זה, ניגש אליו ואמר לו: "הכרתי חסיד מכם שהיה גאון בנגלה ובנסתר". כשכוונתו הייתה על רבי אברהם.

לא פעם שמעו רמזים מרבי אברהם, שהוא מכיר צדיקים גדולים ונסתרים בחו"ל, ובפרט בארץ ישראל שהם יודעים מרבינו הקדוש, אבל הם נסתרים, והוא יש לו שייכות עמהם!

"הקרב אתך וילוו עליך" (במדבר יח ב)

## לדאוג לצרכיו הגשמיים ולא לרוחניותו

היה זה רבי יחיאל מיכל שטרנאראך, נכד גאון עוזנו מוהר"נת, בנו של רבי יצחק. המכונה רבי מיכל'ה, שהצטיין במיוחד בשנות "הכנסת אורחים".

ארון מיוחד היה בביתו, לכלי מיטה בעבור האורחים שבאו להתאכסן בצל קורתו. כשהיה מגיע אורח לביתו, ורבים היו אשר הגיעו - טרח בכל כוחו בהצעת המיטה בשבילו. היה פורס סדין לבן חדש ומתוח יפה על המיטה. לאחר מכן נשכב לכמה רגעים על המיטה - לבדוק אם המיטה נוחה מספיק. וכשראה שהיה עדיין לא מושלם, היה מסדרה שוב ומישירה, שוב מותח הסדין, וחוזר חלילה, עד שחש שהמיטה מושלמת לאורח.

גם בעת זקנותו, שכבר חלה ברגליו שהיו נפוחות, וכל צעד עשה במסירות, לא הסכים שבניו וכנדייו רצו לעזור לו, הוא השאיר זכות זה של הצעת המיטה לאורחים לעצמו.

היה זה פעם שהתאכסן אצלו החסיד המורס רבי ישראל קרבידונער בביתו, ולפני שעלה על יצונו, ביקש מרבי מיכל'ה שיעירוהו משנתו בעת חצות לילה, אך רבי מיכל'ה לא העירו.

רבי ישראל התפלא על כך שלא העירו לעריכת 'תיקון חצות' ולעבודת השם כמנהגו, שאלו על זה, השיב רבי מיכל'ה: "כך מקובלני מאבי, שמחובת המארח לדאוג לצרכים הגשמיים של האורח, ולא לרוחניותו".

## מן הספר שהא ישיש התורים | השבון הנפש!

**ילדים יקרים!** אחד מהדברים היסודיים בחיינו, הוא "השבון הנפש" לעשות השבון לעצמנו, איפה אנו אוהבים בעבודת בוראנו. האם אנו מתקדמים, או חלילה נופלים? האם אנו עושים מה שצריכים? איך אנו בתורה? בתפילה? במדות? בקבוצה? באיך אנו? על הכל לעשות השבון.

החסידי רבי אלתן ספקטור היה מספר, על ה'חפץ חיים' שהיה לו 'ישיבה ב'ראדזין', והיה נעלם כל יום לזמן מספר ולא ראו אותו. אחד התלמידים שהיה מאוד קשור אליו, הבחין שהוא נכנס לחדרו, ועדן השבון הנפש, ואלאחר השבון שם לב שהפסיד חמש דקות, דפק על השלחן ואמר לעצמו: 'ישראל מאיר! ישראל מאיר! היכן החמש דקות? מה עשית אולי? אך לאחר כמה דקות פגעה את הסוד - וכבר ידע מה עשה בגאלו הדקות הבודדות, לא הם לא הלכו לאבוד.

הרי זה נורא נוראות, איך חי צדיק זה בקנה השבון גדול על כל דקותיו - במשך כל היממה. אדם שיש לו חנות - ולא יעשה השבון כמה הוא מרויח וכמה הוא מפסיד - לבסוף יהיה הפסדו מאוד גדול. בלי השבון - החיים יכולים להתבזבז לנו בהתנחל. נעשה השבון נפש ורק נרויח.

# המשך פניני פרשה

"והיה האיש אשר יבחר ה' הוא הקדוש" (ט"ז ז)

לכאורה יש לדייק בלשון "הוא הקדוש", הוא הראוי לעבודה - הויה ליה למכתב, או בדומה לכך, כמו שכתוב בהמשך: וישרתוך? וכן קשה קושיא זו על הפסוקים לפני כן: "ואת הקדוש יקריב אליו"?

אולם יש לומר ע"פ הא דאיתא (ע"ז כ): "מכאן אמר רבי פנחס בן יאיר תורה מביאה לידי זהירות וכו', עד המעלה של קדושה". אף שלאחר מכן מובא גם דרגת "רוח הקודש", ו'תחיית המתים' אך דרגות אלו נשפעים מלמעלה, לאחר עבודת האדם. וכפי המובא בכל אורך ספר "מסילת ישרים" השתלשלות עבודת כל המעלות, והדרך להגיע אליהם ומסיים בקדושה. כי היא שלימות המעלות. וכמובא בדברי ה'זוהר': 'עיקרא דיצרא בישא על עריין' וכן הוא באריכות ב'ליקוטי מוהר"ן': 'שעיקר נסיון האדם הוא בקדושה, לכך נקט הלשון 'אשר יבחר ה' הוא הקדוש' - שבכך בחר ה'.

ובני קורח טענו בטענותיהם שטענו: "כולם קדושים" ובפרוש רש"י, "כולם שמעו תורה מפי הגבורה". וזהו דיוקו 'מפי הגבורה' דהוא בעת 'קבלת התורה' - פסקה זוהמתן והם התקדשו והכינו עצמם לכך, והיה להם מידת הקדושה - לכן הם טענו טענה זו. ברם משה רבינו היה שלימות מעלת הקדושה, שבו בחר ה' כמובא ב'רמב"ם' על מעלת משה רבינו. וב'ליקוטי הלכות' (ערב ג'): 'שמשו רבינו ע"ה שהוא מבחר מין האנושי ומי לנו גדול ממשו רבן של כל הבניאים והצדיקים האמתיים של כל הדורות'.

"המעט מכם... להקריב אתכם אליו" (ט"ז ט)

בזכות "המעט" מידת ה"ענווה", זוכים להתקרבות לה'. וזהו: להקריב אתכם אליו". וכך הוא בליקו"מ (תורה ד) על ענוותנותו של משה: "על ידי ענוה וזכין להתפשטות הגשמיות ונכללין באין סוף" (והרי פסוק זה משה אמרו). ואפשר לדייק בתיבת 'מכם' שבמדרגת הענווה - צריכים להחזיק את עצמו יותר קטן ממדרגת עצמו, כמובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה י"ד). וזהו: 'מכם'.

"וכל ישראל אשר סביבותיהם נסו לקולם" (ט"ז ל"ד)

יש לדייק בתיבת: 'סביבותיהם'. ע"פ המובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה כ"ב) על הפסוק: 'לעשות את כל דברי התורה'. שיש דיבורי תורה שהם סביבות התורה כגון 'וידבר ה' אל משה', ושאר דיבורי התורה שסובבים את המצוה. וזאת היה רק למשה רבינו שקיבל את התורה מפי הגבורה, ולאחר מכן מסרה למעבירי שולשלת התורה - כי דברים אלו לא כתובים בפירוש (יעו"ש). וזהו דיוקו של קרא: "וכל ישראל אשר סביבותיהם - סביב התורה, דברים אשר נמסרו למשה רבינו - 'נסו לקולם' - שחזרו למוטב להאמין במשה מכוח 'סביבותיהם'. דזה יש רק למשה רבינו.

ואפשר להוסיף: 'נסו לקולם' - דקאי על 'קולות' של זמן קבלת התורה, שאז כולם האמינו במשה.

"הלמו מתוך העדה הזאת ואכלה אותם כרגע ויפלו על פניהם" (י"ז י)

בעל ה'מאור ושמש' מקשה בלשון "הלמו", לשון הבדלו - הויה ליה לומר. וכן מקשה מהו "ויפלו על פניהם" מה היה כוונתם בנפילה.

ומתוך בדבריו, על כוח הצדיק שהוא מקשר עצמו עם כלל נשמות ישראל, דזהו 'לשם יחוד בשם כל ישראל'. וגם עם בעלי עבירות ומידות רעות רח"ל, והוא מעלה את תורתם ותפילתם. ובכאן בחטא קורח חטאו חטא חמור. כי הצדיק הדור בפרט משה רבינו ע"ה, רועה נאמן שמסר נפשו על עם ישראל, ומגין עליהם שמקשר עצמו עמהם והוא יגיעה ועמל גדול, והם הקהילו עצמם על משה ואהרן: "אתם המיתם את עם ה'".

ע"כ נצט: 'הלמו מתוך העדה'. פירושו, שתריומו עצמכם למעלה ולא תקשר עצמכם עמהם, ועי"כ: 'ואכלה אותם כרגע', שיהיה נפסק חיותם. אך משה ואהרן, אדרבה קשרו עצמם יותר עמהם, דזהו סוד נפילת אפים, לקשר עצמו אפילו עם נשמות השעיים שביניהם כדי להעלותם. וזהו 'ויפלו על פניהם' סוד נפילת אפים. ואח"כ, ה'קטורת' להגן עליהם ביותר.

ואפ"ל בדבריו; דהמטריא של ר"ת פסוק זה: 'הלמו מתוך העדה הזאת ו'אכלה אותם כ'רגע ו'יפלו על פניהם' הוא בגימטריא: כח הצדיק (עם הכולל), לרמוז, דהכל הוא בכוחו של צדיק, וכדבריו.

## זוית ראיה <<



ציון רבי נחמן מהורדנא בטבריה

ליל ששי ב' תמוז: יא"צ  
הרה"ק רבי נחמן מהורדנא  
תלמידו ונאמן ביתו של  
הבעל שם טוב.  
סבו של רבינו הק'  
מוהר"ן מברסלב זי"ע

אמרו עליו; כי בדומה לנחום  
איש גם זו, האמין תדיר כי  
הכל לטובה, והייתה אמונתו  
חזקה כעמוד של ברזל...  
(שכחי הבעל שם טוב)

נלמד מדרכיו, נידבק  
במידותיו, וזכותו הגדולה  
תגן עלינו!